

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 21C/45/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3117217663
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tatiana Porubánová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2021:3117217663.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudkyňou JUDr. Tatianou Porubánovou v spore žalobcov: 1a/ U. C., narodená XX.XX.XXXX, bytom v K., A. XX/X, Xb/ B. Z., narodená XX.XX.XXXX, bytom v C., O. I. XXX/X, Xc/ J. P., narodená XX.XX.XXXX, bytom v L. - E., E. XX/XX, Xd/ C. K., narodená XX.XX.XXXX, bytom v I. O. XXX, Xe/ O. I., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom v C., V A. XXX/XX, 2/ Q. I., narodená XX.XX.XXXX, bytom v C., V A. XXX/XX, zastúpená B. Z., narodenou XX.XX.XXXX, bytom v C., O. I. XXX/X, proti žalovaným: 1/ Y. I., narodený XX.XX.XXXX, bytom v C., V A. XXX/XX, 2/ U. I., narodená XX.XX.XXXX, bytom v C., V slatinách XXX/XX, obaja právne zastúpení Mgr. Jurajom Jancom, advokátom so sídlom v Ilave, Mierové námestie 52/6, v o vrátenie daru, takto

rozhodol:

- I. Žaloba sa z a m i e t a.
- II. Konanie v časti o nárokoch žalobcov 1c/, 1d/ a 1e/ sa z a s t a v u j e.
- III. Žalovaným 1/, 2/ sa voči žalobkyniam 1b/ a 2/ priznáva náhrada trov konania v rozsahu 100 %.
- IV. Žalovaným 1/, 2/ sa voči žalobcom 1a/, 1c/, 1d/, 1e/ náhrada trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia sa domáhali, aby súd žalovaných 1/, 2/ zaviazal vrátiť žalobcom 1/ a 2/ dar, získaný na základe rozdeľovacej a darovacej zmluvy RI XXX/XX zo dňa 02.03.1981, a to konkrétne nehnuteľnosti, zapísané na LV č. XXX, k. ú. C., ako parcely registra "C" číslo XXXX o výmere 124 m² - záhrady, číslo XXXX/X o výmere 113 m² - zastavané plochy a nádvoria, číslo XXXX/X o výmere 297 m² - zastavané plochy a nádvoria, dom súpisné číslo XXX na parcele č. XXXX/X, a na LV č. XXX, k. ú. C., ako parcela registra "C" číslo XXXX/X o výmere 869 m² - orná pôda.

2. Žalobcovia uviedli, že na základe darovacej zmluvy, spísanej do notárskej zápisnice č. N 76/81, NZ 80/81 Štátnym notárstvom v Považskej Bystrici, registrovanej pod sp. zn. RI XXX/XX, darcovia Y. I. st. (pôvodný žalobca 1/) a jeho manželka Q. I. (žalobkyňa 2/) darovali synovi Y. I. ml. (žalovaný 1/) a jeho manželke U. I. (žalovaná 2/) každému podiel ? nehnuteľností, zapísaných na LV č. XXX, k. ú. C., ako parcely registra "C" číslo 1389 o výmere 124 m² - záhrady, číslo XXXX/X o výmere 113 m² - zastavané plochy a nádvoria, číslo XXXX/X o výmere 297 m² - zastavané plochy a nádvoria a dom súpisné číslo XXX na parcele č. XXXX/X a každému podiel ? nehnuteľnosti, zapísanej na LV č. XXX, k. ú. C., ako parcela registra "C" číslo XXXX/X o výmere 869 m² - orná pôda. Vrátenia uvedeného daru sa domáhali pre správanie žalovaných voči nim, hrubo porušujúce mravy. Žalovaní im neposkytujú potrebnú pomoc, ktorú už vzhľadom na svoj vek a vzhľadom na zdravotný stav potrebujú. Pôvodný žalobca 1/ je dlhodobo (od 18.9.2013) vzhľadom na zhoršený zdravotný stav umiestnený v Stredisku N. V. v C.. Za celé uplynulé obdobie ho žalovaní neboli navštíviť, neinformovali sa o jeho zdravotnom stave,

nepomáhajú z jeho starostlivosťou, finančne neprispievajú k nákladom, ktoré musí znášať za predmetné umiestnenie. Jeho príjem, starobný dôchodok dosahuje sumu 381,10 eur a poplatok za umiestnenie v ústave je stanovený na sumu 480,00 eur. Tento rozdiel dopláca žalobkyňa 2/ spolu s dcérou B. Z., ktorá hradí aj všetky náklady na lieky a zdravotnícke pomôcky. Žalobkyňa 2/ býva v predmetnej nehnuteľnosti, kde majú podiel aj žalovaní 1/ a 2/, títo o ňu nejavia žiadny záujem, nechávajú ju žiť v nedôstojných podmienkach, nestarajú sa o jej potreby, hrubo ju slovne a aj fyzicky napádajú. Žalobkyňa 2/ po incidente, ktorý spôsobil vnuk, syn žalovaných, bola nútená privolať policajnú hliadku 22.09.2016. Opakovane, na základe rôznych psychických ale aj fyzických atakov bolo nutné kontaktovať políciu z dôvodu napádania žalobkyne 2/ žalovanými a ich blízkymi osobami. Žalobkyňa 2/ obýva miestnosti v predmetnom dome, ktoré nevyhovujú zdravému životu a dôstojnosti veku, nakoľko priestory sú vlhké, popraskané a plesnivé. Žalobcovia nechávajú žalobkyňu 2/ v takýchto podmienkach, obmedzujú prístup ostatným spoluvlastníkom na nehnuteľnosť, obmedzujú a zamedzujú možnosti opravy týchto priestorov. Žalovaní 1/ a 2/ a ich blízke osoby sa nedôstojne správajú, ponížujú, útočia na žalobkyňu 2/. Žalobkyňa 2/ predmetné správanie nemôže ignorovať a považuje ho za hrubé porušenie dobrých mravov a to v značnej intenzite. Má obavy o svoje aj tak už podlomené zdravie.

3. Žalovaní považovali žalobu v celom rozsahu za nedôvodnú a mali za to, že pre vrátenie daru nie sú splnené podmienky. Nenamietali, že došlo k žalobcami popísanému darovaniu. Ostatné tvrdenia žalobcov ohľadne ich správania popreli, považovali ich za nepravdivé, účelové a vytrhnuté z kontextu. Za celým sporom videli zrejmu snahu zástupkyne žalobcov, ktorá je ich dcérou, dosiahnuť majetkový prospech. Menovaná je už v súčasnosti podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností, zapísaných na LV č. XXX pre k. ú. C. a tiež výlučnou vlastníčkou parc. KN-C 1391/1- orná pôda o výmere 841 m², zapísanej na LV č. XXX pre k. ú. C., ktorá tvorí záhradu za domom č. XXX. Táto parcela pôvodne patrila žalobcovi 1/, ktorý ju v roku 2016 zástupkyňi daroval. Snaha zástupkyne žalobcov o získanie majetkového prospechu týmto spôsobom je zrejma aj z jej opakovaných vyjadrení na adresu žalovaných. Žalobcovia teda už v súčasnosti nie sú vlastníckymi ani len minimálneho podielu na nehnuteľnostiach, ktoré sú predmetom tohto konania.

4. Žalovaní výslovne popreli tvrdenie žalobcov, že sa o nich dlhodobo nezaujímajú a že nemajú informácie žalobcu 1/. Pripustili, že neprispievajú na náklady so starostlivosťou o žalobcu 1/ v ústavnom zariadení. Uvedené je spôsobené tým, že ich nikto o akýkoľvek príspevok na uvedený účel nepožiadaval, a tiež tým, že z dôvodu zhoršených rodinných vzťahov, ktoré sú v podstatnej miere spôsobené správaním sa zástupkyne žalobcov, ako aj neriešenými krivdami z minulosti, je vzájomná komunikácia strán oslabená. Z tohto dôvodu žalovaní tiež žalobcu 1/ v uvedenom zariadení nenavštevujú. Do uvedeného zariadenia bol žalobca 1/ umiestnený bez ich vedomia aj napriek tomu, že im syn žalovaných vtedy povedal, že by mohol žalobca 1/ bývať doma, že by sa o neho tam dokázali postarať. Žalobkyňa 1/ však akúkoľvek starostlivosť odmietla. Vzťahy strán boli dlhodobo problematické z dôvodov na strane žalobkyne 2/, ktorá často vyjadrovala svoj negatívny postoj k žalovanej 1/ aj k žalovanému, jej synovi, aj z dôvodov na strane žalobcu 1/, ktorý bol alkoholik. Tento pod vplyvom alkoholu vyvolával hádky so žalobkyňou 1/ a po čase aj so synom. Aj napriek tomu sa žalovaní dlhodobo starali o spoločný dom aj o záhradu a snažili sa so žalobcami vychádzať čo najlepšie. Nikdy sa k žalobcom nesprávali zle, len reagovali na útoky a bránili sa. Ich spolužitie ako tak fungovalo, všetky problémy sa prevalili vlastne až v roku 2014, keď žalobkyňa (a tiež zástupkyňa žalobcov) začala žalovaných obviňovať, že sa priživujú na jej záhrade, že ju chcú pripraviť o majetok a podobne. Dovtedy sa starali o celý dvor aj záhradu, odvtedy sa začali starať len o polovicu záhrady, ktorú tvorí ich pozemok. Je potrebné tiež uviesť to, že je celkom možné, že žalobca 1/ ani nevie, o čo vlastne v žalobe ide, pretože jeho zdravotný stav je zlý, čo je zrejme napríklad aj z toho, že keď ho na ostatné Vianoce prišiel navštíviť vnuk, žalobca 1/ ho na prvý pohľad ani nespoznal. Je pravdou, že žalobkyňa 2/ býva v dome s. č. XXX, v ktorom žijú aj žalovaní, obýva už niekoľko desiatok rokov (približne 60 rokov) byt na prízemí uvedeného domu, v ktorom bývala aj spoločne so žalobcom 1/ predtým, než došlo k jeho umiestneniu do vyššie uvedeného zariadenia. Žalovaní obývajú byt na poschodí uvedeného domu. Ide o samostatné byty so samostatnými vchodmi, pričom dom je dlhodobo, odkedy došlo k vybudovaniu bytu žalovaných, užívaný tak, ako v súčasnosti, teda žalovaní užívajú poschodie a žalobcovia prízemie. Žalovaní dôrazne popreli, že by o žalobkyňu nejavili žiaden záujem. Je to práve žalobkyňa, ktorá ich už dlhšiu dobu odmieta, osočuje a robí im prieky, a rovnakým spôsobom sa k nim správa aj zástupkyňa žalobcov, čo tiež prispieva k zhoršeným vzájomným vzťahom. Podmienky v byte žalobkyne 2/ sú rovnaké, v akých žije už dlhé obdobie a v akých žila aj spolu so žalobcom 1/, sami sa nikdy nesnažili ich zmeniť, či zlepšiť. Žalovaní nemohli bez ich požiadania zasahovať do ich súkromia a do stavu ich bytu. Zástupkyňa

žalobcov žalobkyňu 1/, odkedy je žalobca 2/ v ústave, často navštevuje. Dovtedy sa o svojich rodičov príliš nezaujímal. Žalobkyňa žalobcov o pomoc pri úpravách bytu nikdy nežiadala, do jej bytu nemajú ani prístup. Podielovou spoluvlastníčkou uvedeného domu v podiele 1/4 je aj zástupkyňa žalobcov a podielovou spoluvlastníčkou v podiele 1/4 je aj ďalšia sestra žalovaného 1/ , Oľga C.. Žalovaní výslovne popierajú tvrdenie žalobcov, že žalovanú 2/ hrubo slovne a aj fyzicky napádajú. Rovnako popierajú tvrdenie, že by sa oni, či ich blízke osoby voči žalobcom dopúšťali "rôznych psychických ale aj fyzických atakov", pre ktoré by žalobcovia opakovane kontaktovali políciu. Pre tieto nepravdivé tvrdenia, ktoré žalobcovia bližšie nekonkretizujú, ktoré sú okrem iného aj hrubým osočovaním žalovaných, žalobcovia tiež nepredkladajú žiaden dôkaz. Žalovaní výslovne popierajú tvrdenie žalobcov, že by obmedzovali prístup ostatným spoluvlastníkom na nehnuteľnosť, či obmedzovali alebo zamedzovali možnosť opravy priestorov obývaných žalobkyňou 2/. Žalobkyňa 2/ obýva samostatný byt so samostatným vchodom, do ktorého nemajú žalobcovia prístup. Nie je teda zrejme, ako by mohli žalobkyňu či iné osoby obmedzovať v akejkoľvek činnosti, ktorá sa uvedeného bytu týka. Pre toto tvrdenie žalobcovia rovnako nepredkladajú žiaden dôkaz. Žalovaní výslovne popierajú tvrdenie žalobcov, že oni či ich blízke osoby sa správajú nedôstojne, žalobkyňu ponižujú, či na ňu útočia, čím by mali porušovať dobré mravy. Rovnako nie je pravdou, že by žalobkyňa bola odkázaná na pomoc zo strany žalobcov. Žalobkyňa 2/ je stále pohyblivá, vie sa o seba postarať, o pomoc žalovaných nikdy nežiadala, nepožiadala ich ani o nákupy, ani o jedlo. Ešte viac ako 80-ročná chodila na bicykli, v súčasnosti ju doma často navštevuje zástupkyňa žalobcov s ktorou si v súčasnosti rozumie a je teda zrejme, že ak žalobkyňa od žalovaných žiadnu pomoc nechce, zrejme ju nepotrebuje a je o ňu dostatočne postarané zo strany zástupkyne žalobcov. Incident, o ktorom žalobkyňa tvrdí, že ho spôsobil syn žalovaných, a z dôvodu ktorého bola žalobkyňa 2/ údajne nútená privolať hliadku PZ bol spôsobený samotnou žalobkyňou 2/. Pred domom účastníkov sa nachádza strom, broskyňa, ktorú zasadli žalovaní a dlhodobo sa oň starali, pričom pravidelne dával bohatú úrodu. Strom nie je veľkého vzrastu a žalobkyňa 2/ objektívne prekážať nemohol, sama nikdy pred incidentom neprejavila úmysel so stromom niečo robiť, v takom prípade by žalovaní určite boli ochotní nejakým spôsobom problém, pokiaľ by nejaký bol, riešiť. Žalobkyňa 2/ napriek tomu 22. septembra 2016, v dopoludňajších hodinách, v čase, keď vedela, že žalovaní nebudú doma, požiadala dve neznáme osoby, aby uvedený strom zrezali. Syn žalovaných však bol doma, všimol si ako dvaja cudzí muži vysekávajú strom a vybehol von. Mužom zakázal pokračovať, stihli len odrezať nejaké konáre a zarezať do kmeňa. Potom požiadala žalobkyňu, ktorá bola tiež vonku, o vysvetlenie. Ona sa však odpovedi vyhla a utekala preč. Popoludní, keď už bola v byte u žalobkyne 2/ aj zástupkyňa žalobcov, zaklopal syn žalovaných žalobkyňu na dvere, a chcel sa s ňou o celej veci porozprávať. Neotvárala a keďže nevedel, či zaklopanie počuli, tak na dvere zabúchal päťou. V tom momente začul ako zástupkyňa žalobkyne volá políciu. Z toho je zrejme, že ak by sa nechcel so žalobkyňou popoludní v ten deň rozprávať a celú situáciu vysvetliť, pričom zabúchal na dvere, políciu by nikto nevolal. Po príchode hliadky zástupkyňa žalobcov nepravdivo uviedla policajtom, že syn žalovaných žalobkyňu napadol. Až po viac ako pol roku po udalosti podala žalobkyňa na syna žalovaných oznámenie, ktoré bolo následne riešené v priestupkovom konaní. Uvedené konanie celkom zrejme vykazuje znaky účelovosti. Ak by bol incident taký vážny, ako sa to snažia žalobcovia v súčasnosti tvrdiť, nie je dôvod, aby s podaním oznámenia žalobkyňa čakala čo i len pár dní a už vôbec nie viac než pol roka. Podaniu oznámenia predchádzala situácia, keď zástupkyňa žalobcov napádala žalovaných na dvore domu urážkami, vraj majú "bordel na dvore" a že "so žobrákmi zachádzajú ako s onucami". Ona sama označila žalobcov, svojich rodičov, za žobrákov. Takto sa o žalobcoch nikto zo žalovaných ani členov ich rodiny nikdy nevyjadril, zástupkyňa žalobcov ich však takto označila opakovane. Keď sa na takéto vulgárne a neúctivé vyjadrovanie syn žalovaných ohradil, zástupkyňa žalobcov mu povedala: "Veď ty počkaj ešte za to čo si tej babke urobil." Krátko na to bolo na neho podané oznámenie na PZ. Syn žalovaných mal so svojimi starými rodičmi dobré vzťahy, a aj keď alkoholizmus žalobcu 1/ a zhoršené vzťahy od malička vnímal, vždy sa vedel s dedkom porozprávať a trávil s ním čas. Staral sa o záhradu, oberal jablká, kosil, žalobcu 1/ vozil do nemocnice, pokiaľ tento býval v dome. Navštívil ho aj cez ostatné Vianoce. Nie je teda pravdou, že žalobcu nenavštevuje. Žalobcovia od roku 2010 nie sú vlastníkami domu ani pozemkov tvoriacich dvor, preto akékoľvek ich konanie, ktoré má znaky konania vlastníka nehnuteľnosti, je vlastne protiprávne.

5. Žalovaní sú si vedomí, že ich vzťahy so žalobcami nie sú ideálne, z pohľadu žalovaných je to však spôsobené práve žalobcami a ich správaním. Žalovaní sa zosobášili v roku 1979 a bývali spočiatku v letnej kuchyni na dvore žalobcov. Po narodení syna P. sa rozhodli postaviť si dom. Žalobca 1/ im povedal, aby zostali bývať s nimi a nadstavili ich dom. Následne potom, čo došlo v roku 1981 k uzatvoreniu darovacej zmluvy, začali žalovaní s nadstavbou rodinného domu. Už vtedy bolo zrejme, že žalobkyňa 2/ s takýmto usporiadaním nebola stotožnená. Dom žalobcov bol do prestavby prízemný so sedlovou

strechou. Obývané bolo len prízemie, podkrovie bolo neobytné. Žalobcovia nadstavili prvé poschodie, kde si vybudovali byt so samostatným vchodom, v ktorom bývajú doposiaľ. Hodnota samotnej prestavby podľa znaleckých posudkov prevyšovala hodnotu darovanej časti domu. Nadstavbou sa tiež vyriešil problém žalobcov so starou strechou, zaviedol sa plyn, vybudovalo kúrenie a zrekonštruovali elektrické rozvody. Zmenil sa aj celkový vzhľad domu. Došlo teda k podstatnému prebudovaniu nehnuteľnosti. Žalobcovia pôvodne uviedli žalovaným že v priebehu času na nich prepíšu aj zostatok záhrady aj domu. Rekonštrukcia domu trvala približne 5 rokov. Vzťahy v rodine žalobcov medzi žalobkyňou 2/ a žalobcom boli zlé. Žalobca často požíval alkohol a vyvolával hádky, ktoré u nich boli na dennom poriadku. Záhradu, hoci bola zmluvou rozdelená, spočiatku účastníci obhospodarovali spoločne, aj s tým však vznikali strany žalobcov problémy. Nakoniec sa žalovaní rozhodli hospodáriť sami na tej časti, ktorej boli vlastníkami a situácia sa upokojila. Vzťahy boli v zásade pokojné, žalobcovia a žalovaní sa stretávali na dvore, rodinných oslavách, na svadbách a rodinných stretnutiach, grilovačkách na záhrade, dokonca chodili na výlety aj so zástupkyňou žalobcov, naposledy ešte v roku 2012. Syn žalovaných sa snažil skultúrniť spoločnú záhradu, vyklčovať divoko rastúce kríky a stromy, porýľoval a zasial trávu, s čím boli žalobcovia spokojní. Žalovaní posadili nové ovocné stromy a kríky. Je zrejmé, že žalovaní sa o dom aj o jeho okolie starajú, čím prispievajú aj k skvalitňovaniu úrovne života žalobcov. Keď už bola záhrada viac ako spolovice skultúrnená, začala zástupkyňa žalobcov žalovaných osočovať, že vraj chcú žalobcov obrať o pozemky a priživujú sa na ich mozoľoch. Žalobcovia v roku 2010, pravdepodobne na naliehanie zástupkyne žalobcov, prepísali svoju časť rodinného domu na zástupkyňu žalobcov a na druhú sestru X. C., čo sa žalovaní dozvedeli v roku 2014. Keď sa začali žalovaní z dôvodu vyššie uvedeného osočovania začali starať iba o ich vlastnú časť záhrady, nezhody sa prehĺbili. Situácia sa ešte viac vyhrotila od obdobia, keď došlo v septembri 2016 k popísanému incidentu medzi žalobkyňou 2/ a jej vnukom. Zástupkyňa žalobcov začala svoje neznesiteľné správanie voči žalovaným stupňovať. Kedykoľvek príde k žalobkyňi, neustále na žalovaných vulgárne vykrikuje, vyhráža, že sa postará o to, aby vypadli z domu, ktorý ona potom predá, lebo vraj naň nemajú nárok. Neustále na žalovaných útočí, vraj jej majú vrátiť majetok, čo im nepatrí. Zástupkyňa žalobcov sa vulgárne vyjadruje aj smerom aj k svojim rodičom, žalobcom, a je to práve zástupkyňa žalobcov, ktorá svojim vulgárnym vyjadrovaním vyvoláva neustále rozbroje a je celkom zrejmé, že aj žaloba je jej "dielom". V neprítomnosti zástupkyne žalobcov je žalobkyňa spokojnejšia a konflikty medzi účastníkmi nevznikajú. Zástupkyňa žalobcov robí zo svojej mamy nevládnú osobu, tá sa však aj bez jej pomoci dokáže stále postarať o záhradu i svoje bývanie, skôr žalobkyňa 2/ ešte chodí pomáhať zástupkyňi žalobcov, než by tomu bolo naopak, pomáha aj susedkám.

6. Je teda zrejmé, že správanie žalovaných voči žalobcom vôbec nemôže byť považované za správanie, ktoré by hrubo porušovalo dobré mravy, naopak žalovaní sa dlhodobo snažili všetky rozpory a nezhody, vyplývajúce najmä zo správania žalobcov, upokojovať a snažili sa o kľudné spolužitie a starali sa o spoločné nehnuteľnosti v najväčšej možnej miere, ktorú im okolnosti a hlavne osobný postoj žalobcov k nim dovolili. Akékoľvek nevhodné správanie sa obdarovaného ešte nezakladá darcu právo domáhať sa vrátenia daru. Predpokladom vrátenia daru je len také správanie obdarovaného, ktoré vzhľadom na všetky okolnosti konkrétneho prípadu možno hodnotiť ako hrubé porušenie dobrých mravov. Toto negatívne správanie sa musí prejavovať objektívne, nestačí len subjektívny pocit a úsudok darcu. Pri posudzovaní, či určité správanie sa obdarovaného možno považovať za hrubé porušenie dobrých mravov, treba vychádzať z princípu vzájomnosti. To znamená, že treba vziať do úvahy a hodnotiť aj správanie darcu v tom zmysle, či sa nespráva k obdarovanému v rozpore s dobrými mravmi a či práve jeho správanie nie je príčinou nevhodného správania sa obdarovaného voči nemu alebo členom jeho rodiny. V kladnom prípade by sa totiž nemohol darca úspešne domáhať vrátenia daru, lebo reakciu obdarovaného, i keby bola taktiež nevhodná, nebolo by možné kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov. Išlo o spoločensky nežiadúcu vzájomnú komunikáciu medzi darcom a obdarovaným, ktorú by sotva bolo možné charakterizovať ako hrubé porušenie dobrých mravov zo strany obdarovaného. Výnimkou by bolo iba také správanie sa obdarovaného, ktoré by bolo v zrejmom nepomere k správaniu sa samotného darcu. Žalovaní sa k žalobcom nesprávali tak, že by hrubým spôsobom porušovali dobré mravy, a ak aj došlo medzi nimi k nezhodám, tieto boli z väčšej časti zapríčinené dôvodmi na strane žalobcov a žalovaní sa dlhodobo snažili o spoločnú existenciu v jednej nehnuteľnosti so žalobcami v čo najlepšej a najpokojnejšej podobe, v maximálnom rozsahu, v akom im to okolnosti a správanie sa samotných žalobcov umožňovali. Nezhody medzi účastníkmi a reakcie na ne zo strany žalovaných okrem toho neboli takej intenzity, aby mohli byť kvalifikované ako hrubé porušenie dobrých mravov zo strany žalovaných. Žalovaní sa k žalobkyňi 2/ správali a správajú riadne, poskytujú jej s prihliadnutím na svoje osobné pomery a na postoj samotnej žalobkyne 2/ všetku pomoc, o ktorú ich požiada a ktorej

poskytnutie im ona umožní. Tvrdenia žalobcov sú v tomto smere úplne nepravdivé a žalobcovia ich pravdivosť nepreukázali žiadnymi dôkazmi a ani vykonanie žiadnych relevantných dôkazov nenavrhnújú. Z hľadiska neexistencie vecných dôvodov pre vrátenie daru je teda potrebné, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

7. Žalovaní ďalej spochybnili platnosť výzvy na vrátenie daru, ktorá je právnym úkonom, na základe ktorého, ak sú pre to splnené zákonné predpoklady, zaniká vlastnícke právo obdarovaného a darca sa momentom doručenia výzvy obdarovanému stáva opäť vlastníkom darovanej veci. Takýto právny úkon pre svoju platnosť musí mať všetky náležitosti platného právneho úkonu, musia v ňom byť uvedené dôvody, pre ktoré sa vrátenie daru žiada, musí v ňom byť špecifikované o vrátenie akého daru sa žiada a v prípade žiadosti o vrátenie nehnuteľností musí mať písomnú formu a musí byť aj podpísaný. Ak je úkon robený prostredníctvom zástupcu, musí byť zástupca na tento úkon riadne splnomocnený písomným plnomocenstvom. V tomto prípade zasielala žiadosť na vrátenie daru žalovaným zástupkyňa žalobcov, ktorá uvedenú žiadosť v zastúpení žalobcov aj podpísala. Hoci sa v uvedenej žiadosti uvádza, že jej prílohou boli 2 plnomocenstvá, tieto nie sú prílohami žaloby. Žalobcovia teda v konaní nepreukázali, že by svoju zástupkyňu na vrátenie daru riadnym spôsobom splnomocnili a za súčasnej dôkaznej situácie je teda potrebné považovať žiadosť o vrátenie daru za neplatnú, nakoľko nie je podpísaná konajúcou osobou. V zmysle ustálenej súdnej praxe je možné nahradiť výzvu na vrátenie daru samotnou žalobou, pričom výzva na vrátenie daru sa v takom prípade považuje za doručenie dourčením žaloby. V takomto prípade však musí byť žiadosť o vrátenie daru súčasťou textu žaloby, a to tej jej časti ktorá obsahuje opísanie rozhodujúcich skutočností. V tomto prípade však samotný opis skutočností v žalobe žiadosť o vrátenie daru neobsahuje. Z obsahu výzvy na vrátenie daru musí byť zrejmé, kto ju urobil, voči komu a z akého dôvodu, pričom nevhodné správanie sa obdarovaného musí byť opísané konkrétnym a nezameniteľným spôsobom. Z hľadiska určitosti žiadosti o vrátenie daru ako právneho úkonu je nevyhnutné, aby v ňom boli uvedené konkrétne skutočnosti, v ktorých darca vidí hrubé porušenie dobrých mravov. Bez takejto konkrétnej a nezameniteľnej špecifikácie dôvodov je žiadosť o vrátenie daru neplatná a z dôvodu jej neurčitosti. Popísanie dôvodov pre vrátenie daru vo výzve (ak na jej podanie bola skutočne zástupkyňa žalovaných splnomocnená), ale ani v žalobe požiadavku určitosti a konkrétnosti nespĺňa. Na základe vágnych, nekonkrétnych a všeobecných tvrdení, aké sú obsahom žaloby, nie je možné na nič usudzovať, ani jednotlivé údajné pochybenia posúdiť, nakoľko nie sú dostatočne presne označené. Žalobcovia teda nielenže neuniesli dôkazné bremeno, ale neuniesli ani bremeno tvrdenia. Tvrdenia, o ktoré žalobcovia svoj nárok opierajú, musia byť uvedené v žalobe a nie v jej prílohách. Dôvodom pre vrátenie daru môže byť len konanie samotných obdarovaných, nie však už konanie členov ich rodiny. Od obdarovaného by nebolo možné spravodlivo požadovať, aby znášal sankciu za správanie sa iných osôb voči darcovi, za ktoré sám nezodpovedá. Vychádzajúc z uvedeného akékoľvek dôvody, uvedené v žalobe, týkajúce sa správania syna žalovaných, či iných ich rodinných príslušníkov, voči žalobcom, sú irelevantné.

8. Zo žaloby musí byť zrejmé kto sa domáha vrátenia daru a tiež vrátenia akého daru sa domáha. Žaloba i výzva však tieto kritéria nespĺňa. Žalobcovia nemôžu žiadať o vrátenie daru spoločne, ak spoločne nedarovali. Ani výzva a ani žaloba nespĺňajú toto kritérium, žalobcovia nie sú aktívne procesne legitimovaní žiadať vrátenie daru tak, ako to žiadajú, pretože z hmotného práva ich nárok tak ako ho uplatňujú, nevyplýva.

9. Ďalšou podstatnou okolnosťou je skutočnosť, že po darovaní spoluvlastníckeho podielu na rodinnom dome žalovaní so súhlasom žalobcov a riadnym postupom podľa stavebného zákona vybudovali v dome ďalšiu bytovú jednotku. Pri prestavbe došlo k tak podstatnému prepracovaniu stavby, že je možné tvrdiť, že došlo k zániku darovanej nehnuteľnosti a k vzniku novej nehnuteľnosti, ktorá je (bola) rovnako v podielovom spoluvlastníctve žalobcov a žalovaných ako pôvodná nehnuteľnosť pred jej prestavbou. Nie je teda možné, aby, ak by aj žalobcovia svoje nepravdivé tvrdenia, obsiahnuté v žalobe, dokázali a ich žalobu o vrátenie daru by súd považoval za dôvodnú, dar žalovaní žalobcom vrátili. Takýto postup by bol tiež s prihliadnutím na všetky okolnosti a dôsledky ekonomicky neúčelný, nakoľko by následne boli žalovaní nútení žiadať žalobcov ako aj ostatných podielových spoluvlastníkov o vydanie náhrady bezdôvodného obohatenia, spočívajúceho v podstatnom zhodnotení nehnuteľnosti. Keďže peňažnou náhradou musí byť dosiahnutý stav, aký bol v okamihu získania bezdôvodného obohatenia, teda v okamihu poskytnutia plnenia zo zrušenej zmluvy, peňažná náhrada by sa určila podľa ceny spoluvlastníckeho podielu, vyplývajúcej z darovacej zmluvy a súvisiaceho znaleckého posudku. V

takomto prípade je však potrebné žalovať priamo na vyplatenie peňažnej náhrady a žaloba o vrátenie daru je tak v celom rozsahu nedôvodná.

10. Následkom toho, že darca odôvodnene a riadne požiada obdarovaného, ktorý sa voči nemu správal spôsobom hrubo porušujúcim dobré mravy, o vrátenie daru, dochádza vlastne k zrušeniu darovacej zmluvy, zaniká vlastnícke právo obdarovaného a obnovuje sa vlastnícke právo darcu. V prípade, že nedôjde k vráteniu daru dobrovoľne, môže sa darca domáhať svojho práva prostredníctvom súdu. Z hľadiska hmotného práva je jediným správnym procesným prostriedkom na dosiahnutie uvedeného účelu, ak bola predmetom daru nehnuteľnosť, žaloba o určenie vlastníctva. Rozsudok vydaný na základe žaloby, v ktorej sa darca domáha "vrátenia daru" nie je zapisateľný do katastra nehnuteľností a teda takáto žaloba nie je spôsobilým prostriedkom procesnej ochrany. (Uvedené vyplýva aj z publikácie I. Fekete- Občiansky zákonník, Veľký komentár, II. diel, Eurokódex, str. 1898 dolu, 1899 hore, ako aj z Bulletinu UGKK Č. 1/2015, otázka č. 25.)

11. Žalobcovia sa k vyjadreniu žalovaného nevyjadrili.

12. V priebehu konania došlo k úmrtiu pôvodného žalobcu X/, Y. I. st., a to dňa XX.XX.XXXX. Súd ďalej v konaní pokračoval s jeho dedičmi ako právny nástupcami, ako Xa/ U. C., Xb/ B. Z., Xc/ J. P., Xd/ C. K., Xe/ O. I..

13. Žalobcovia 1c/, 1d/ a 1e/ zobrali žalobu späť, s čím žalovaní 1/, 2/ súhlasili a neuplatnili si voči nim náhradu trov konania.

14. Tvrdenia žalobcov ohľadne darovania predmetných nehnuteľností boli doložené notárskou zápisnicou G. a LV č. XXX k. ú. C. a neboli medzi stranami sporné. Sporné medzi stranami bolo to, či správanie žalovaných 1/ a 2/ k pôvodnému žalobcovi 1/ a žalobkyni 2/ je také, aby ho bolo možné považovať za hrubé porušenie dobrých mravov.

15. B. Z., ako zástupkyňa pôvodného žalobcu 1/ a žalobkyne 2/ zaslala žalovaným výzvu na vrátenie daru zo dňa 19.06.2017, kde ako dôvody na vrátenie daru bolo uvedené: "Darca v rade 1/ je už dlhodobo (od 18.9.2013) vzhľadom na zhoršený zdravotný stav umiestnený v A.

N. V. v C.. Za celé uplynulé obdobie ste za ním neboli a ani sa neinformovali o jeho zdravotnom stave, nepomáhate z jeho starostlivosťou, a ani finančne neprispievate k nákladom, ktoré musí darca v rade 1 / znášať za predmetné umiestnenie. Darkyňa v rade 2/ býva v predmetnej nehnuteľnosti, kde máte podiel aj Vy obdarovaný. O darkyňu v rade 2/ nejavíte žiadny záujem, nechávate ju žiť v nedôstojných podmienkach, nestaráte sa o jej potreby, hrubo ju slovne a aj fyzicky napádate (aj Vám blízke osoby - Váš syn - teda vnuk darcov) . Darkyni v rade 2/

po incidente, ktorý spôsobil vnuk -Váš syn bola privolaná hliadka Polície v llave dňa XX.XX.XXXX.

Opakovane na základe rôznych psychických ale aj fyzických atakov sme museli kontaktovať Políciu v IL. z dôvodu napádania."

16. Podľa § 630 Občianskeho zákonníka darca sa môže domáhať vrátenia daru, ak sa obdarovaný správa k nemu alebo členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy.

17. Z rozhodnutia Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 25Co/89/2018: "Pri aplikácii § 630 Občianskeho zákonníka, súdy prihliadajú aj na to, či správanie obdarovaného nebolo vyprovokované samotným darcom. Pri posudzovaní, či určité konkrétne správanie sa obdarovaného možno považovať za hrubé porušenie dobrých mravov, treba podľa tohto názoru vychádzať z princípu vzájomnosti. Treba preto brať do úvahy a hodnotiť aj správanie sa darcu, zistiť, či tento sám sa nespráva voči obdarovanému v rozpore s dobrými mravmi a či práve jeho správanie sa nie je príčinou nevhodného správania sa obdarovaného voči nemu alebo členom jeho rodiny. V takomto prípade by sa totiž darca úspešne domáhať vrátenia daru nemohol, lebo reakciu obdarovaného, i keby bola niekedy nevhodná, by nebolo možné kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov. Išlo by v takomto prípade o spoločensky nežiadúcu vzájomnú komunikáciu medzi darcom a obdarovaným, ktorú by sotva bolo možné charakterizovať ako hrubé porušenie dobrých mravov zo strany obdarovaného."

18. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2Cdo/81/1997: "Právo darcu domáhať sa vrátenia daru nevzniká pri prostej nevďačnosti obdarovaného voči darcovi, ani pri menej významnom porušení

dobrych mravov zo strany obdarovaného. Za hrubé porušenie dobrych mravov obdarovaným nemožno považovať napr. predaj darovanej veci cudzej osobe, alebo nenavštevovanie darcu pri príležitosti sviatkov a jeho životných jubileí."

19. Z rozhodnutia Krajského súdu Trenčín, sp. zn. 6Co/55/2019: "Ustanovenie § 630 Občianskeho zákonníka umožňuje vyvodiť zodpovednosť za porušenie morálnych pravidiel správania - súhrnu určitých historicky nemenných a všeobecne v spoločnosti akceptovaných noriem etiky, morálky a mravnosti. Vrátene daru možno považovať za sankciu, ktorou darca postihuje obdarovaného za jeho správanie hrubo porušujúce tieto morálne pravidlá. Uvedené ustanovenie, ktoré za relevantné označuje len správanie obdarovaného, nemožno rozširujúcim spôsobom vykladať tak, že sa ním majú postihnúť aj dôsledky správania iných osôb ako obdarovaného, hoci i jemu blízkych. Predpokladom vrátenia daru je len také negatívne správanie sa obdarovaného, ktoré vzhľadom na všetky významné okolnosti konkrétneho prípadu možno hodnotiť ako hrubé porušenie dobrych mravov, ktoré sa vyznačuje značnou intenzitou alebo sústavnosťou/ opakovateľnosťou/, pričom vonkajším prejavom môžu byť fyzické násilie, hrubé urážky, neposkytnutie pomoci, hrubý nezáujem, pričom nie je rozhodujúci subjektívny pocit a úsudok darcu."

20. V zmysle § 630 Občianskeho zákonníka sa darca môže domáhať vrátenia daru, ak sa obdarovaný správa k nemu alebo členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy. V tomto ustanovení je upravený osobitný spôsob zániku darovacieho vzťahu, ku ktorému dochádza na základe jednostranného právneho úkonu darcu voči obdarovanému, ktorý hrubo porušil dobré mravy svojím správaním k darcovi alebo členom jeho rodiny. Za členov rodiny darcu treba považovať predovšetkým jeho manžela, rodičov a deti a spravidla tiež ostatných príbuzných v priamom rade ako aj súrodencov, výnimočne aj ďalšie osoby v rodinnom alebo obdobnom pomere, pokiaľ by darca ich ujmu dôvodne pociťoval ako vlastnú ujmu (R 88/1998). Právo darcu domáhať sa vrátenia daru vzniká darcovi okamihom správania obdarovaného, ktoré naplňuje znaky uvedené v § 630 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ darca toto právo realizuje, zaniká darovací vzťah momentom, keď prejav vôle darcu (výzva na vrátenie daru) došiel obdarovanému. Ustanovenie § 630 Občianskeho zákonníka umožňuje vyvodiť zodpovednosť za porušenie morálnych pravidiel správania - súhrnu určitých historicky nemenných a všeobecne v spoločnosti akceptovaných noriem etiky, morálky a mravnosti. Vrátene daru možno považovať za sankciu, ktorou darca postihuje obdarovaného za jeho správanie hrubo porušujúce tieto morálne pravidlá. Uvedené ustanovenie, ktoré za relevantné označuje len správanie obdarovaného, nemožno rozširujúcim spôsobom vykladať tak, že sa ním majú postihnúť aj dôsledky správania iných osôb ako obdarovaného, hoci i jemu blízkych (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnený v časopise Zo súdnej praxe pod č. 63/2004). Právo darcu na vrátenie daru nezakladá každé negatívne správanie sa obdarovaného voči darcovi. Toto právo nevzniká pri prostej nevďačnosti obdarovaného voči darcovi, ani pri menej významnom porušení dobrych mravov obdarovaným (R 31/1999). Predpokladom vrátenia daru je len také negatívne správanie sa obdarovaného, ktoré vzhľadom na všetky významné okolnosti konkrétneho prípadu možno hodnotiť ako hrubé porušenie dobrych mravov. O také správanie ide spravidla v prípade porušenia dobrych mravov spôsobom vyznačujúcim sa značnou intenzitou alebo sústavnosťou (opakovanosťou), pričom jeho vonkajším prejavom môžu byť fyzické násilie, hrubé urážky, neposkytnutie potrebnej pomoci, hrubý nezáujem a pod. V súlade s § 630 Občianskeho zákonníka možno za právne relevantné považovať len také správanie sa obdarovaného, ktoré sa objektívne prejavilo. Prítom nie je rozhodujúci subjektívny pocit a úsudok darcu (R 61/1997). Pri posudzovaní správania obdarovaného treba vziať do úvahy a hodnotiť i správanie sa samotného darcu v tom zmysle, či práve jeho správanie nie je príčinou nevhodného správania sa obdarovaného voči nemu (princíp vzájomnosti). Uplatnenie princípu vzájomnosti znamená, že pri skúmaní určitého správania obdarovaného z hľadiska, či vykazuje znaky hrubého porušenia dobrych mravov, sa vezme na zreteľ tiež správanie darcu za účelom posúdenia, či on sám sa nespráva alebo nesprával voči obdarovanému v rozpore s dobrými mravmi a či práve jeho správanie nie je príčinou nevhodného správania obdarovaného voči nemu alebo členom jeho rodiny. V kladnom prípade sa darca nemôže úspešne domáhať vrátenia daru, lebo následnú (darcom vyvolanú) reakciu obdarovaného (i keby bola nevhodná) by nebolo možné kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrych mravov. Výnimkou by však bolo také správanie sa obdarovaného, ktoré by bolo v zrejmom nepomere k správaniu sa samotného darcu (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 108/2007).

21. Žalovaní formulovali viacero námietok, pre ktoré by mala žaloba byť zamietnutá, za podstatné považoval súd zaoberať sa tým, či správanie žalovaných vykazuje v rozhodnom období také znaky, ktoré možno považovať za hrubé porušenie dobrých mravov.

22. K platnosti právneho úkonu darcu smerujúceho k vráteniu daru je z hľadiska jeho určítosti nevyhnutné, aby v ňom darca celkom zreteľne a jednoznačne uviedol tie konkrétne skutočnosti, v ktorých vidí hrubé porušenie dobrých mravov obdarovaným voči nemu alebo členom jeho rodiny. Úkon darcu smerujúci k vráteniu daru môže byť obsiahnutý priamo v žalobe; aj v nej musí však žalobca dostatočne presne, určito a konkrétne opísať skutkové okolnosti, z ktorých vyvodzuje opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku. Právne účinky jednostranného právneho úkonu darcu (pokiaľ sú splnené podmienky vyplývajúce z § 630 Občianskeho zákonníka) nastanú v takom prípade ex nunc momentom doručenia výzvy darcu obdarovanému, resp. doručenia žaloby obdarovanému. Skutkové okolnosti uvedené darcom vo výzve alebo v žalobe sú potom predmetom dokazovania a tiež posudzovania z hľadiska, či došlo k naplneniu predpokladov, za ktorých sa darca môže domáhať vrátenia daru. Je na súde, aby v oboch prípadoch skutkovo a právne vyhodnotil, či sa dorúčením výzvy alebo žaloby obdarovanému obnovilo vlastníctvo darcu.

23. Nevhodné správanie, hrubo porušujúce dobré mravy, žalovaných k pôvodnému žalobcovi 1/ videli žalobcovia v tom, že ho v ústavnom zariadení nenavštevujú, nemajú vedomosť o jeho zdravotnom stave, finančne ho nepodporujú. Žalovaní namietali, že ich nikto o finančný príspevok nepožiadali, žalobca bol do ústavného zariadenia umiestnený bez ich vedomia, dokázali by sa o neho postarať, čo však žalobkyňa 2/ odmietla. Zreteľný nedostatok komunikácie, dôsledkom ktorého bol podľa žalovaných aj uvedený stav vecí, videli žalovaní v dlhodobom zhoršených rodinných vzťahoch, na ktorých mali zásadný podiel žalobcovia samotní, správanie pôvodného žalobcu 1/ bolo ovplyvnené alkoholom, žalobkyňa 2/ dávala najavo svoj negatívny postoj k žalovanej 2/ prakticky od začiatku ich spolužitia. Podľa žalovaných aj napriek tomu sa snažili so žalobcami vychádzať, situácia sa zhoršila až v priebehu roka 2014, kedy žalobkyňa spolu s dcérou B. Z. začali tvrdiť, že žalovaní ich chceli pripraviť o majetok a podobne. Možno konštatovať, že tvrdenia žalobcov ohľadne správania žalovaných k žalobcovi 1/ žalovaní nepopreli v celom rozsahu, pripustili, že žalobcu 1/ nenavštevujú a finančne mu neprispievajú, ale mali za to, že to je dôsledok nie dobrých vzájomných vzťahov, na ktorých majú zásadný podiel aj žalobcovia samotní. Strana žalobcov sa k týmto tvrdeniam písomne nevyjadřila, na súdom určené pojednávanie žalobkyňa 2/ a jej zástupkyňa neprišli.

24. Nevhodné správanie, hrubo porušujúce dobré mravy, žalovaných k žalobkyňi 2/ videli žalobcovia v tom, že o ňu nejavia záujem, nechávajú ju žiť v nedôstojných podmienkach, nestarajú sa o jej potreby, hrubo ju slovne aj fyzicky napádajú, obmedzujú prístup ostatným spoluvlastníkom. Tieto tvrdenia žalovaní v celom rozsahu zásadne popreli. Poukázali na to, že predmetný rodičovský dom bol jednopodlažný, vo veľmi zlom stave, so zlou strechou, zatekalo tam. Keď sa kedysi brali, chceli si postaviť svoj vlastný dom na inom mieste, svokor ich nabádal, aby nadstavili ich dom, aby dom zostal Hudákom, za tým účelom aj došlo k darovaniu. Preto sa rozhodli nadstaviť jedno podlažie so súhlasom žalobcov, čím sa v zásade aj zabránilo zatekaniu prízemného podlažia a k jeho zhodnoteniu. Dlhodobu boli vzťahy normálne, občas si aj so svokrovcami posedeli, zhoršilo sa to možno pred 7 rokmi, keď začala viacej chodiť Jarmila Z., tá do nich rýpala, že sa postará o to, aby z domu odišli, dom si ona predá, zjavne mala záujem do sporného domu ísť bývať. Býva vo svojom rodinnom dome, ale s deťmi, ich rodinami, rozvedeným mužom. Pod jej vplyvom občas rýpala aj svokra. T. č. je vzťah so žalobkyňou 2/ neutrálny, nenavštevujú sa, už viac rokov u nej v byte neboli, svokra na oplátku nenavštívila ich. Škrovánová v posledných 2 rokoch prakticky neprišla, s výnimkou dvoch návštev pri príležitosti dňa matiek a narodenín. Aj vďaka tomu sa situácia skľudnila. Žalovaní namietali, že bez súhlasu žalobkyne 2/ nemôžu v jej časti domu realizovať žiadne úpravy, o tieto neboli požiadaní, nezodpovedajú preto za to, v akom stave je toho času jej bývanie. Žalobcovia nepopísali konkrétne skutkové okolnosti, kedy a akým spôsobom došlo ku konkrétnym slovným resp. fyzickým útokom zo strany žalovaných na žalobkyňu 2/, v čom spočíva ich nedôstojné a ponižujúce správanie. Výnimkou bol len popis udalosti, kde sa zúčastnil syn žalovaných, táto bola pre súd irelevantná, nakoľko dôvodné bolo skúmať správanie obdarovaných, nie ich syna. Na výhrady žalovaných žalobcovia žiadnym spôsobom nereagovali.

25. Podľa § 149, 151 ods. 1, 2, Civilného sporového poriadku prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne

námietky. Skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. Ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

26. Teória procesného práva podmieňuje úspech strany v spore unesením dvoch bremien. Ide jednak o bremeno tvrdiť skutočnosti, ktoré môžu privodiť jeho úspech v spore a jednak bremeno tieto skutočnosti preukázať. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť strany sporu za výsledok konania, pokiaľ je určovaný výsledkom vykonaného dokazovania. Aby strana sporu mohla splniť svoju zákonnú povinnosť označiť potrebné dôkazy, musí predovšetkým splniť svoju povinnosť tvrdenia. Predpokladom dôkaznej povinnosti je teda tvrdenie skutočností, tzv. bremeno tvrdenia. Medzi povinnosťou tvrdenia a dôkaznou povinnosťou je úzka vzájomná väzba. Ak strana sporu nespĺni svoju povinnosť tvrdiť skutočnosti rozhodné z hľadiska hypotézy právnej normy, potom spravidla ani nemôže splniť dôkaznú povinnosť. Ak ide o skutočnosť rozhodnú podľa hmotného práva, potom neunesenie bremena tvrdenia o tejto skutočnosti bude mať väčšinou za následok pre neho nepriaznivé rozhodnutie. Zákon stranám ukladá povinnosť tvrdiť všetky potrebné skutočnosti; potrebnosť, teda okruh rozhodujúcich skutočností, je určovaný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer strán. Obvykle platí, že skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce sú záležitosťou žalovaného.

27. V danej veci bolo možné skonštatovať, že žalobcovia nepreukázali také správanie žalovaných, ktoré by mohlo mať za následok vrátenie daru, teda nehnuteľností vyššie popísaných. Tvrdenia žalobcov boli z časti neurčité, z časti popreté žalovanými poukazom na ich popis skutočností. Žalobcovia nereagovali tak, aby ďalšími tvrdeniami a označením dôkazov na ich podporu vyvrátili popis situácie žalovanými. Na prvotné tvrdenia žalobcovia nenavrhli potrebné dôkazy, navrhli len výsluch svedka, zástupkyne žalobcov. Potrebné dôkazy na podporu svojich tvrdení navrhli žalovaní. Skutkové tvrdenia žalovaných žalobcovia nepopreli. Na základe toho, bez toho, aby sa vykonali dôkazy, navrhované žalovanými (najmä výsluch strán sporu a presne uvedených svedkov), mal súd za to, že žalobcovia svoj nárok nepreukázali, preto bola žaloba zamietnutá. Ďalšími námietkami žalovaných už nebolo potrebné sa zaoberať.

28. Podľa § 144, § 145 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku žalobca môže vziať žalobu späť. Ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

29. Vzhľadom k prejavu vôle žalobcov 1c/, 1d/ a 1e/súd konanie zastavil.

30. Podľa § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

31. Žalovaní 1/ a 2/ boli v spore plne úspešní, preto im súd priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to voči žalobkyňi 2/ a žalobkyňi Xb/ B. Z.. Žalobcovia 1c/, 1d/ a 1e/ zavinili zastavenie konania späťvzatím žaloby, žalobkyňa 1a/ nebola v spore úspešná, voči týmto subjektom žalovaným náhrada trov konania nebola priznaná, pretože si žalovaní voči nim náhradu trov konania neuplatnili.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Trenčíne, pokiaľ sa tohoto práva po vyhlásení rozsudku účastníci výslovne nevzdali.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 132 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.